

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0810.2/ว

224

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

20 มกราคม 2553

เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554-2556) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.2/ว 346 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ปฏิทินการจัดทำและประสานแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนชุมชน
  2. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0407/ว 996 ลงวันที่ 14 กันยายน 2526
  3. ประมวลประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
  4. แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักชวนแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2553-2555) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนชุมชน และปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งนำแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2552-2554) มาเป็นแนวทางปฏิบัติ นั้น

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552 เห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด 75 จังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด ที่ผ่านการทบทวนจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการและคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 จึงกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. กำหนดช่วงเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยการใช้ข้อมูลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการกับหมู่บ้าน/ชุมชน และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ มากำหนดประเด็นการพัฒนา

2. ยกเลิกการจัดทำ “ขอบเขตประเภทโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” และใช้แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือกโครงการที่ประสงค์จะดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือขอรับการสนับสนุน

/จากองค์กร...

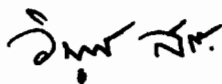
จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เสนอคณะกรรมการประสานแผนฯ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด
พิจารณาตามลำดับ

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

อนึ่ง สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายของกรรมการผู้แทนภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่น ให้พิจารณานำหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งผู้เดินทางไปราชการกับตำแหน่งระดับ
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เพื่อเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก
ที่ มท 0407/ว 996 ลงวันที่ 14 กันยายน 2526 (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินัย สวงพงศ์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชน
และส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9000 ต่อ 2122-4

โทรสาร 0-2243-2230

ปฏิทินการจัดทำและประสานแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และความเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

ขั้นตอนการปฏิบัติ	หน่วยดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ
1. ทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด พร้อมทั้งจัดลำดับ ความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์	ก.บ.จ.	เมษายน - พฤษภาคม 2552
2. จัดประชาคมทบทวน จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผน ชุมชน (โดยส่วนราชการระดับจังหวัด อำเภอ และ อปท. ส่งเสริมให้มีการจัดประชาคม)	กม. / ชุมชน	เมษายน- พฤษภาคม 2552
3. จัดทำแผนยุทธศาสตร์อำเภอ เสนอ ก.บ.จ. โดยใช้ข้อมูล จากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน	อ.ก.อ.	พฤษภาคม- มิถุนายน 2552
4. จัดประชุมหารือร่างแผนพัฒนาจังหวัด และปรับปรุง แผนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อเสนอ ก.น.จ.	ก.บ.จ.	กรกฎาคม- สิงหาคม 2552
5. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด	ค.ร.ม.	8 ธันวาคม 2552
6. ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ให้มีความ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด	อปท.	มกราคม 2553
7. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนดประเด็นการพัฒนา โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้	อปท.	มกราคม- กุมภาพันธ์ 2553
1) นำข้อมูลที่ อปท. ได้ร่วมประชาคมตามขั้นตอนที่ 2 มากำหนดประเด็นการพัฒนา และ/หรือ		
2) จัดประชุมประชาคมท้องถิ่นสำรวจปัญหาความ ต้องการของประชาชน		
8. เทศบาล และ อบต. คัดเลือกโครงการที่ประสงค์จะ ดำเนินการร่วมกับ อปท.อื่น หรือขอรับการสนับสนุนจาก อปท. อื่น เสนอคณะกรรมการประสานแผนฯ ระดับอำเภอ	อปท.	กุมภาพันธ์ 2553
9. พิจารณาบูรณาการโครงการจากขั้นตอนที่ 8 เสนอ คณะกรรมการประสานแผนฯ ระดับจังหวัด	คณะกรรมการ ประสานแผนฯ ระดับอำเภอ	มีนาคม 2553
10. พิจารณาบูรณาการโครงการจากขั้นตอนที่ 9 เพื่อ จัดทำ/ทบทวนกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น (กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. เดิม) พร้อมแจ้ง คณะกรรมการประสานแผนฯ ระดับอำเภอ เพื่อแจ้ง อปท. ต่อไป (ตัวอย่างรูปแบบกรอบการประสานแผนพัฒนา ท้องถิ่น ตามผนวก ก)	คณะกรรมการ ประสานแผนฯ ระดับจังหวัด ร่วมกับ อบจ. และ อปท.ในจังหวัด	เมษายน 2553

ขั้นตอนการปฏิบัติ	หน่วยดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ
11. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี และคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนฯ	อปท.	มีนาคม- มิถุนายน 2553
12. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ แผนพัฒนาสามปี (สำหรับ อบต. ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอ ร่างแผนฯ ต่อสภา อบต.ให้ความเห็นชอบก่อน แล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้)	อปท.	ภายในเดือน มิถุนายน 2553

หมายเหตุ : ลำดับที่ 1-4 ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0212.1/ว 1359
ลงวันที่ 30 เมษายน 2552

ลำดับที่ 5 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552

ลำดับที่ 8 ให้คำนึงถึงประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ณ วันที่ 13 สิงหาคม 2546 และวันที่ 23 พฤศจิกายน 2552

ตัวอย่าง

รูปแบบกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

(พ.ศ. .... - พ.ศ. ....)

ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไป....(1).....
2. ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่.....(2).....
3. กรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น
  - 1) โครงการ.....(3).....
  - วัตถุประสงค์ของโครงการ ....(4).....

โครงการย่อย/ กิจกรรม (5)	สถานที่ ดำเนินการ (7)	ผลผลิต (8)	งบประมาณ (บาท) (9)	ผลลัพธ์ (10)	แหล่งที่มา ของ งบประมาณ (11)	หน่วย ดำเนินการ (12)
ปีงบประมาณ พ.ศ. .... (6)						
1.1						
1.2						
ปีงบประมาณ พ.ศ.						
1.1						
1.2						
ปีงบประมาณ พ.ศ.						
1.1						
1.2						

คำอธิบาย

รูปแบบกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

1. ข้อมูลทั่วไป หมายถึง สภาพทั่วไปของจังหวัด ด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
2. ทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ หมายถึง ทิศทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง
3. โครงการ หมายถึง ชื่อโครงการหลัก ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการประสาน/บูรณาการ ในช่วงระยะเวลาของกรอบการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น
4. วัตถุประสงค์ของโครงการ หมายถึง ข้อความที่กำหนดสภาพของจุดหมายซึ่งต้องการบรรลุผลของโครงการ และใช้กำกับการคัดเลือกโครงการย่อย/กิจกรรมที่จะทำ
5. โครงการย่อย/กิจกรรม หมายถึง ชื่อโครงการย่อย/กิจกรรมที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนอันจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
6. ปีงบประมาณ พ.ศ. .... หมายถึง ปีที่จะดำเนินโครงการย่อย/กิจกรรมนั้น ๆ
7. สถานที่ดำเนินการ หมายถึง สถานที่ตั้งของโครงการย่อย/กิจกรรม
8. ผลผลิต (Output) หมายถึง ผลการดำเนินงานที่ได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการย่อย/กิจกรรมที่เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งอาจเป็นผลผลิต (Product) หรือการให้บริการ (Service) ที่ดำเนินงาน โดยอาจะระบุเป็นจำนวนหรือขนาด
9. งบประมาณ หมายถึง งบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นที่ใช้ในการดำเนินการของแต่ละโครงการย่อย/กิจกรรม
10. ผลลัพธ์ (Outcome) หมายถึง ผลที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์ผลผลิตของโครงการ ซึ่งมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ
11. แหล่งที่มาของงบประมาณ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการหรือเอกชน ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการย่อย/กิจกรรม
12. หน่วยดำเนินการ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการย่อย/กิจกรรม

ด่วนมาก

ที่ มท 0407/ ว 996

กระทรวงมหาดไทย

ถนนรัชฎางค์ กท 10200

14 กันยายน 2526

เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งผู้เดินทางไปราชการกับตำแหน่งระดับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. 2526 ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2526 เป็นต้นไป ซึ่งความในข้อ 6 วรรคสาม แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้างต้น กำหนดว่า ผู้เดินทางไปราชการที่มีได้เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือที่มีได้มีตำแหน่งกำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว หรือไม่มีกฎหมายกำหนดตำแหน่งของนั้นผู้เทียบกับตำแหน่งระดับของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจกำหนดเทียบตำแหน่งกับตำแหน่งระดับของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นไปโดยรวดเร็ว และลดภาระในการปฏิบัติกระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

1. ในกรณีต่อไปนี้ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการให้แก่บุคคลดังกล่าว โดยไม่ต้องขอให้กระทรวงมหาดไทยกำหนดเทียบตำแหน่งคือ

1.1 ในกรณีที่เป็นการเบิกให้ในอัตราของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ระดับ 1

1.2 ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวเคยรับราชการเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล หรือพนักงานสุขาภิบาลมาแล้ว และหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเบิกให้ตามระดับตำแหน่งครั้งสุดท้ายก่อนออกจากราชการ

1.3 ในกรณีที่เบิกในระดับไม่สูงกว่าระดับตำแหน่งที่กระทรวงมหาดไทย ได้เคยเทียบตำแหน่งให้บุคคลผู้นั้นแล้ว

2. กรณีนอกเหนือจากข้อ 1 ให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเสนอเรื่อง เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเป็นรายๆ ไป โดยให้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล ประวัติการศึกษา

ประวัติการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ระยะเวลาและอัตราเงินเดือนที่ปฏิบัติงานนั้นของบุคคลดังกล่าว
เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) นาย กาญจนาคพันธุ์

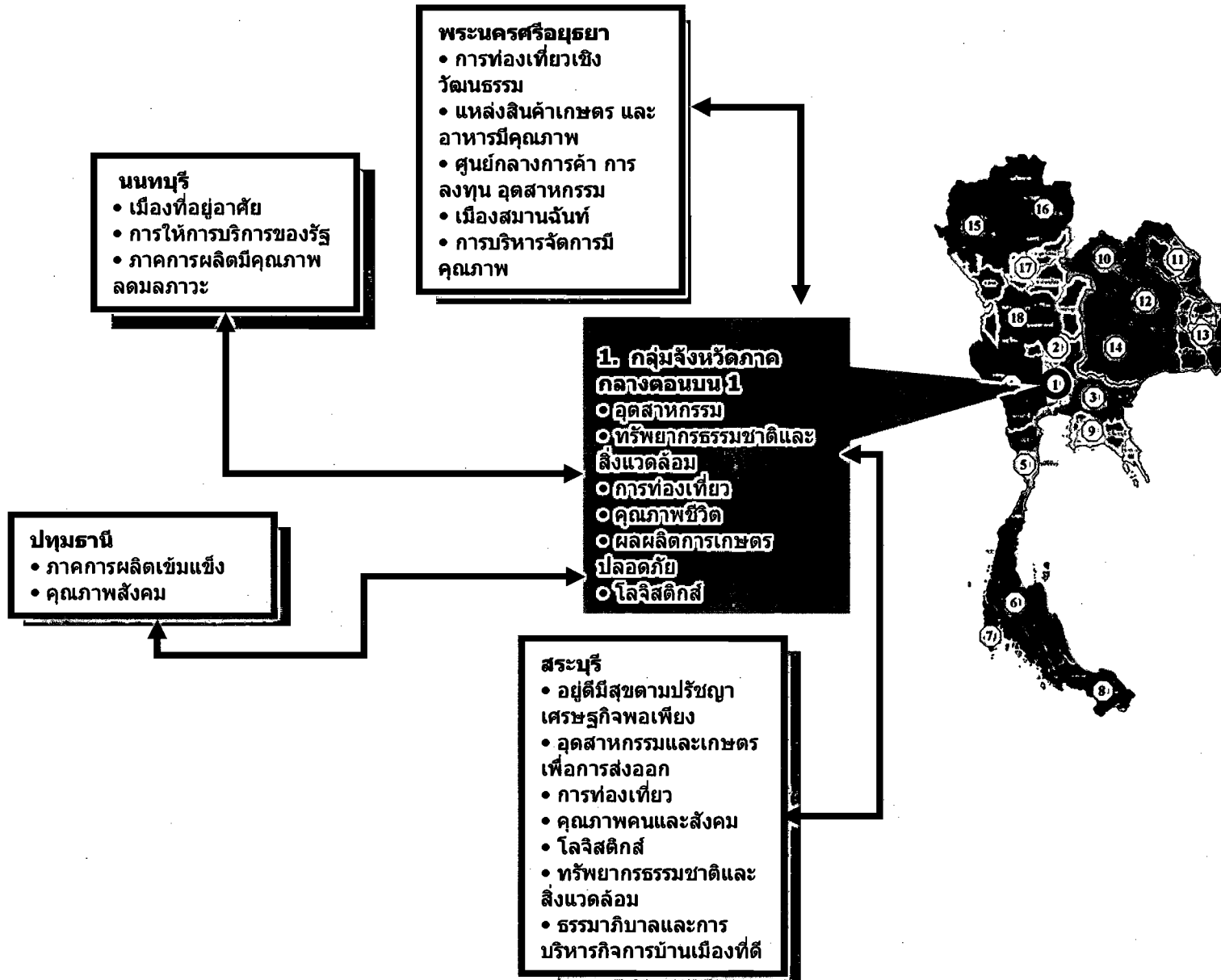
(นายชาญ กาญจนาคพันธุ์)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

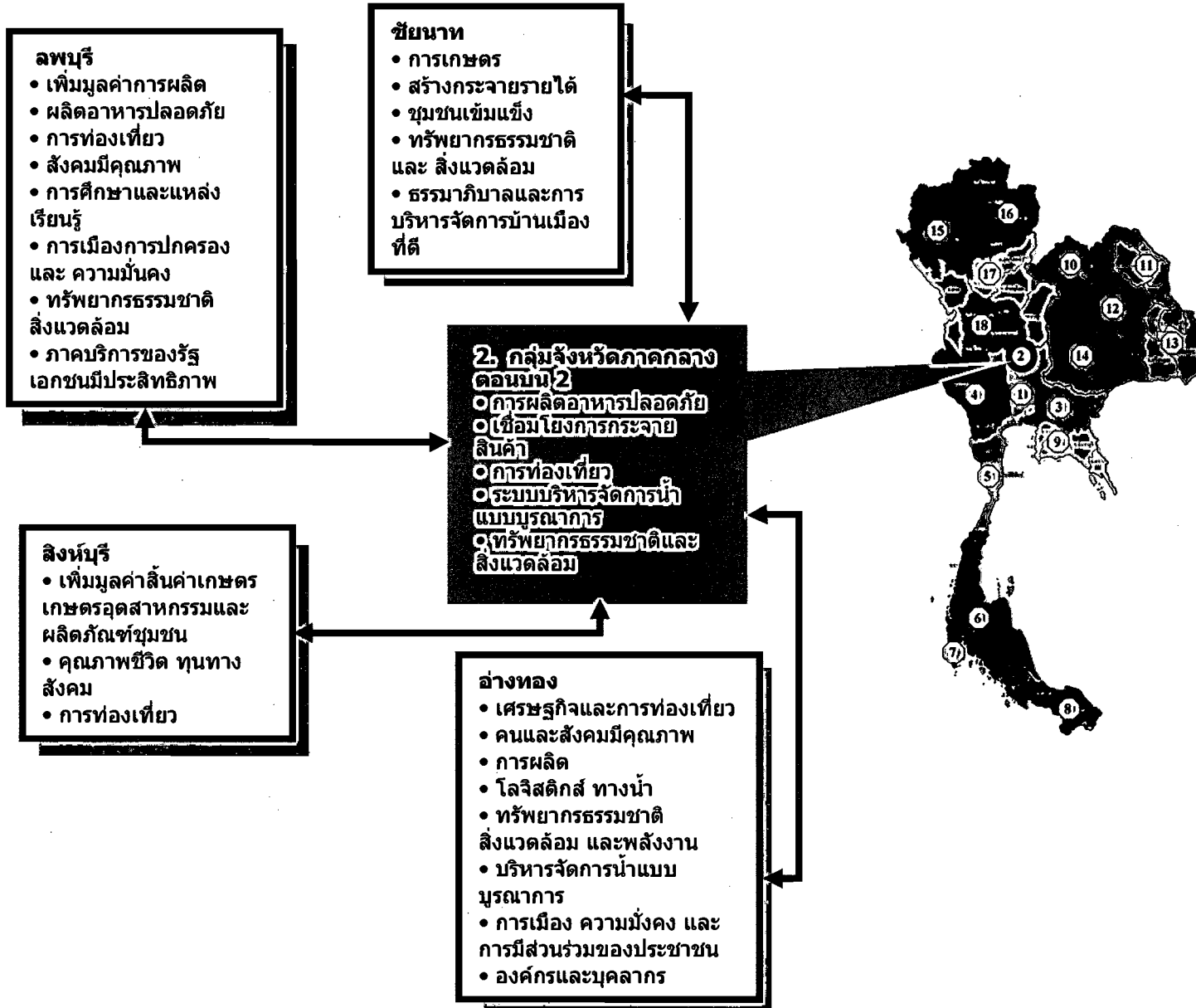
กองคลังส่วนท้องถิ่น

โทร. (02) 2227832,2210151-8 ต่อ 66.67

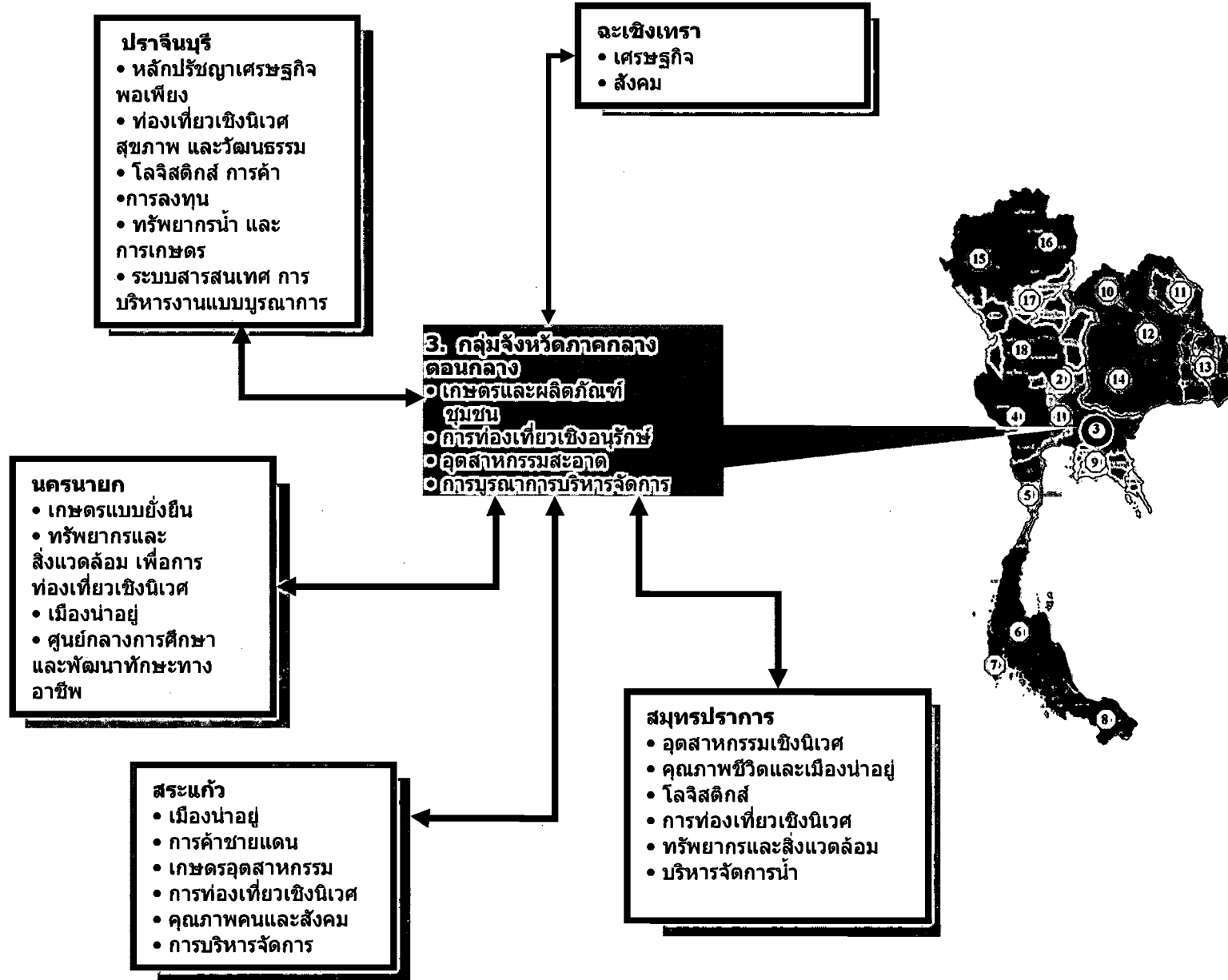
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1

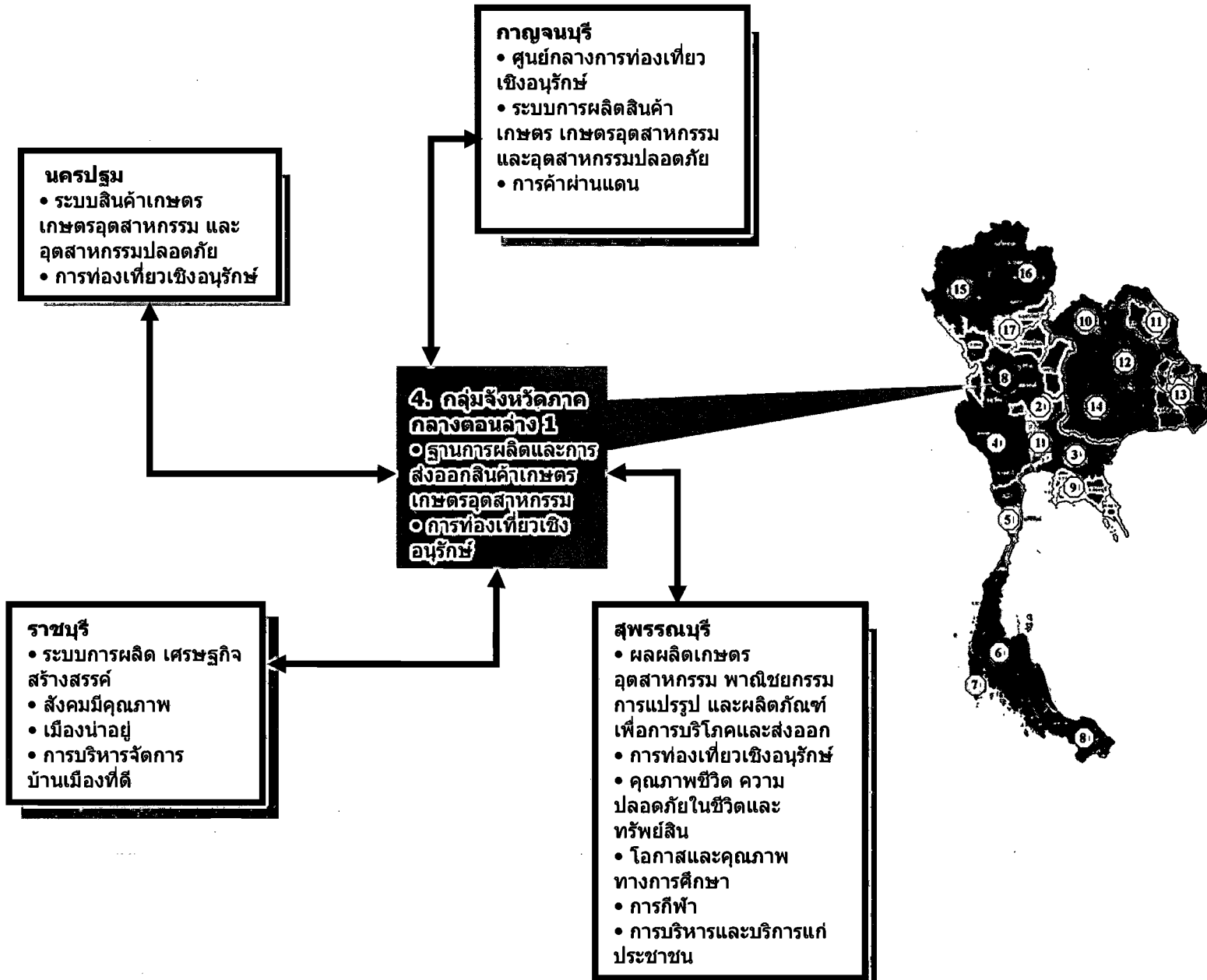
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

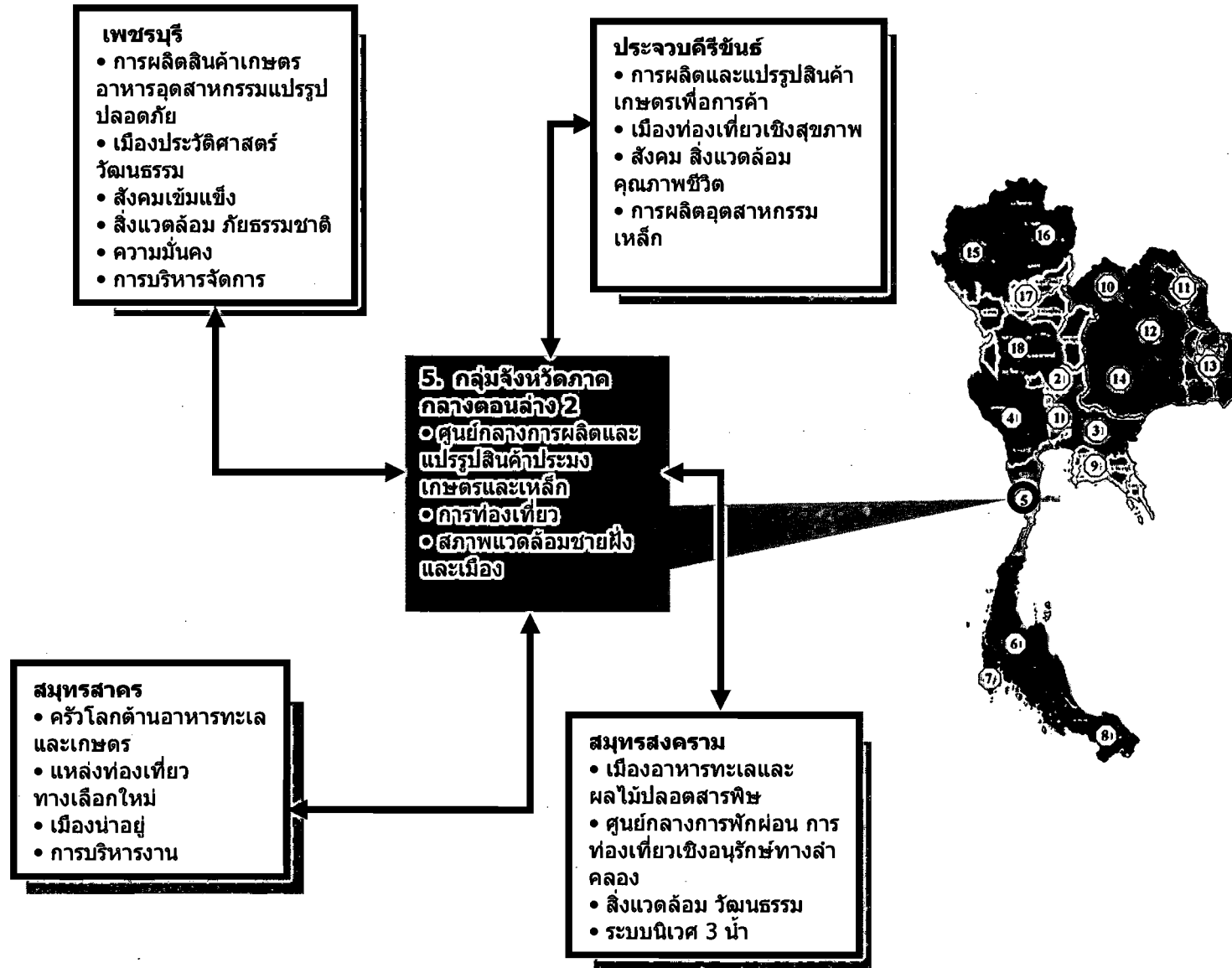
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง

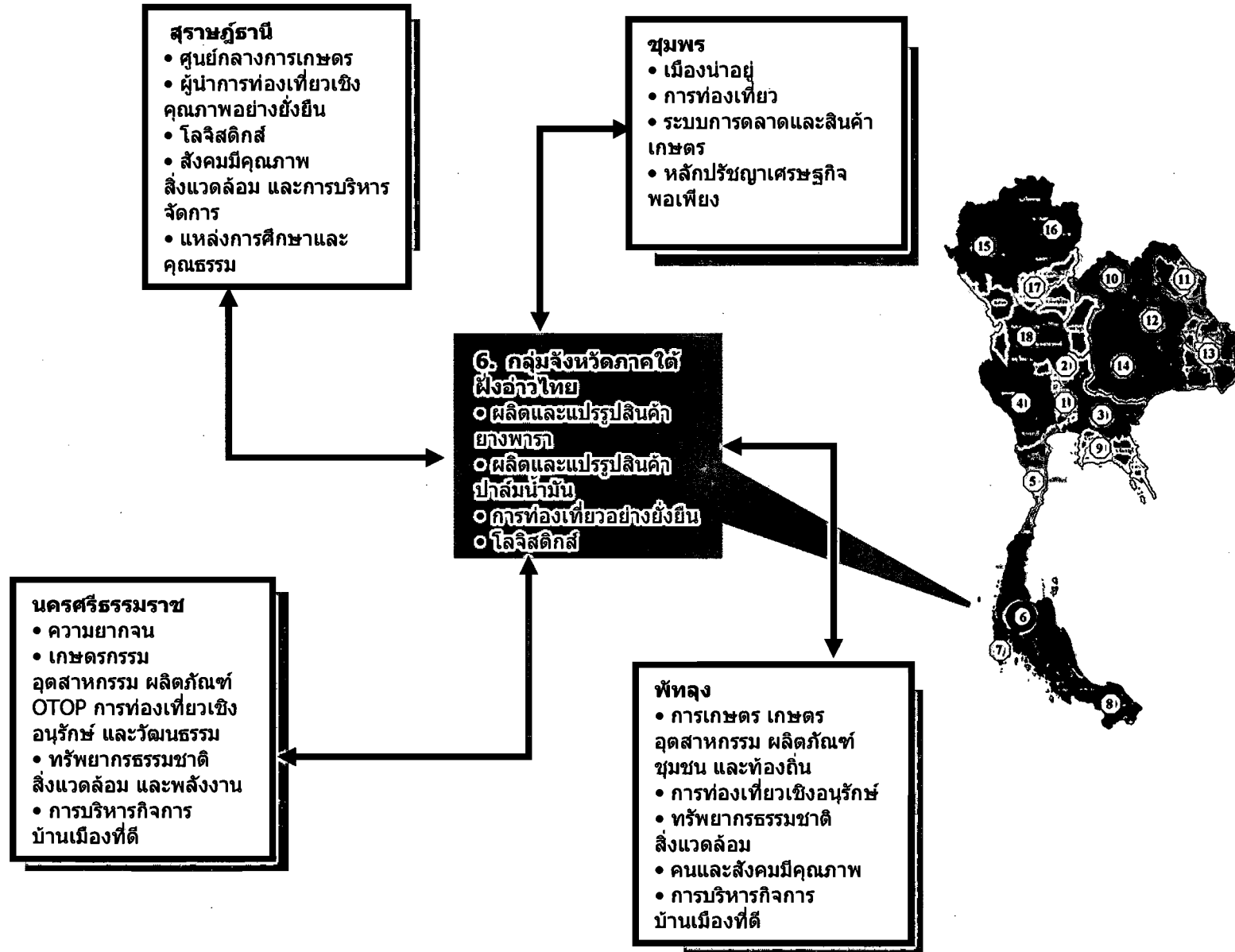
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1

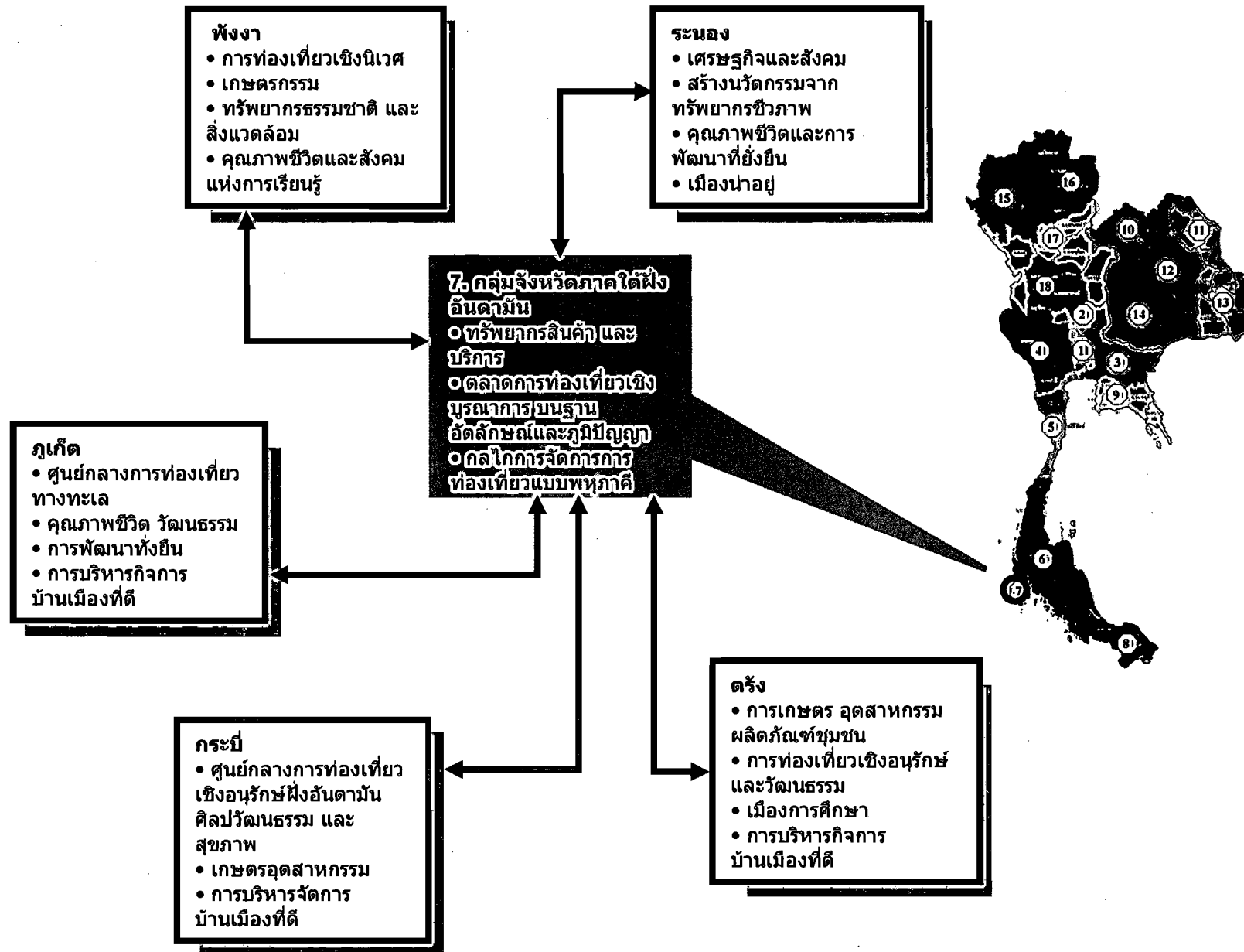
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2

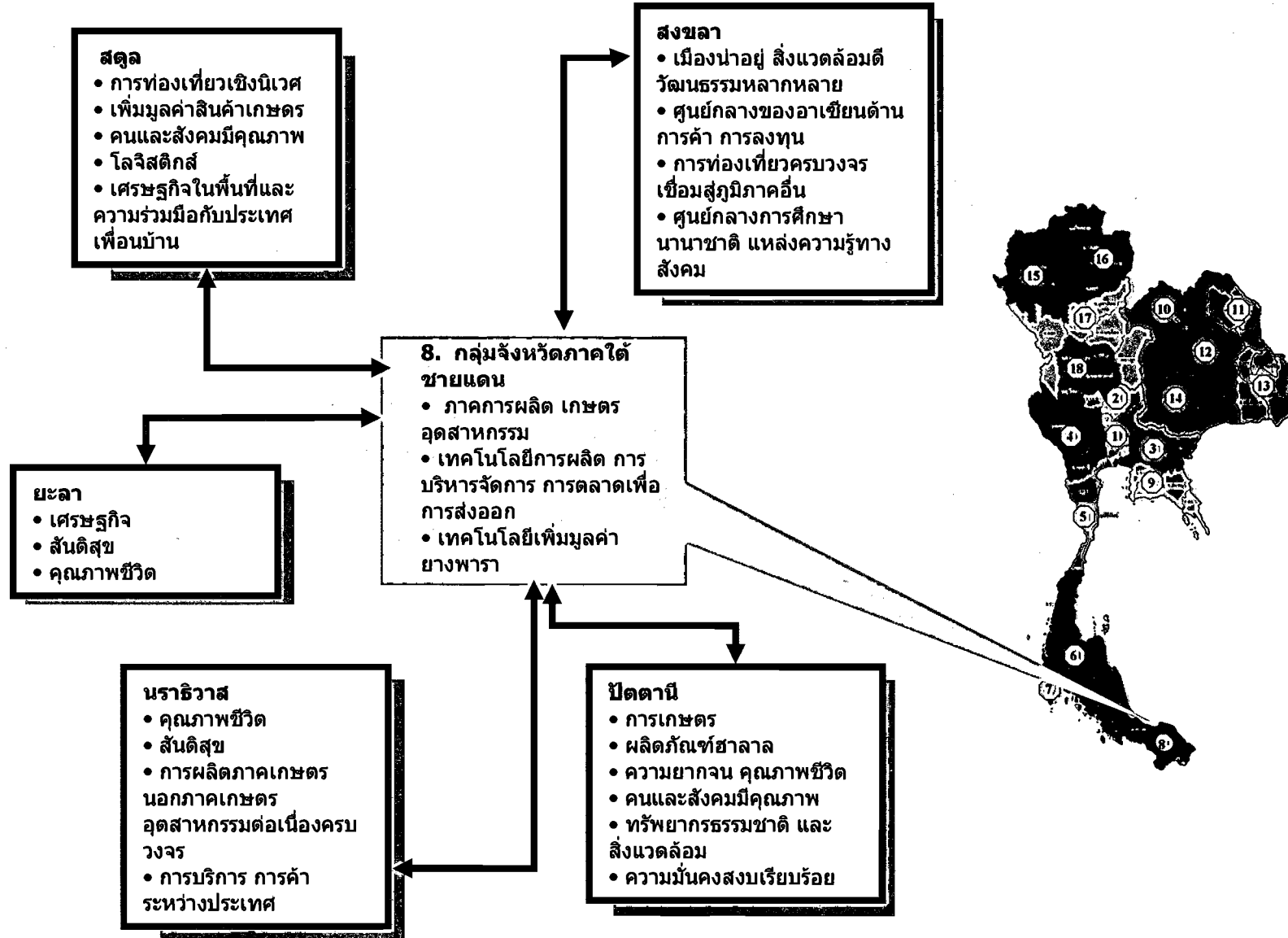
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

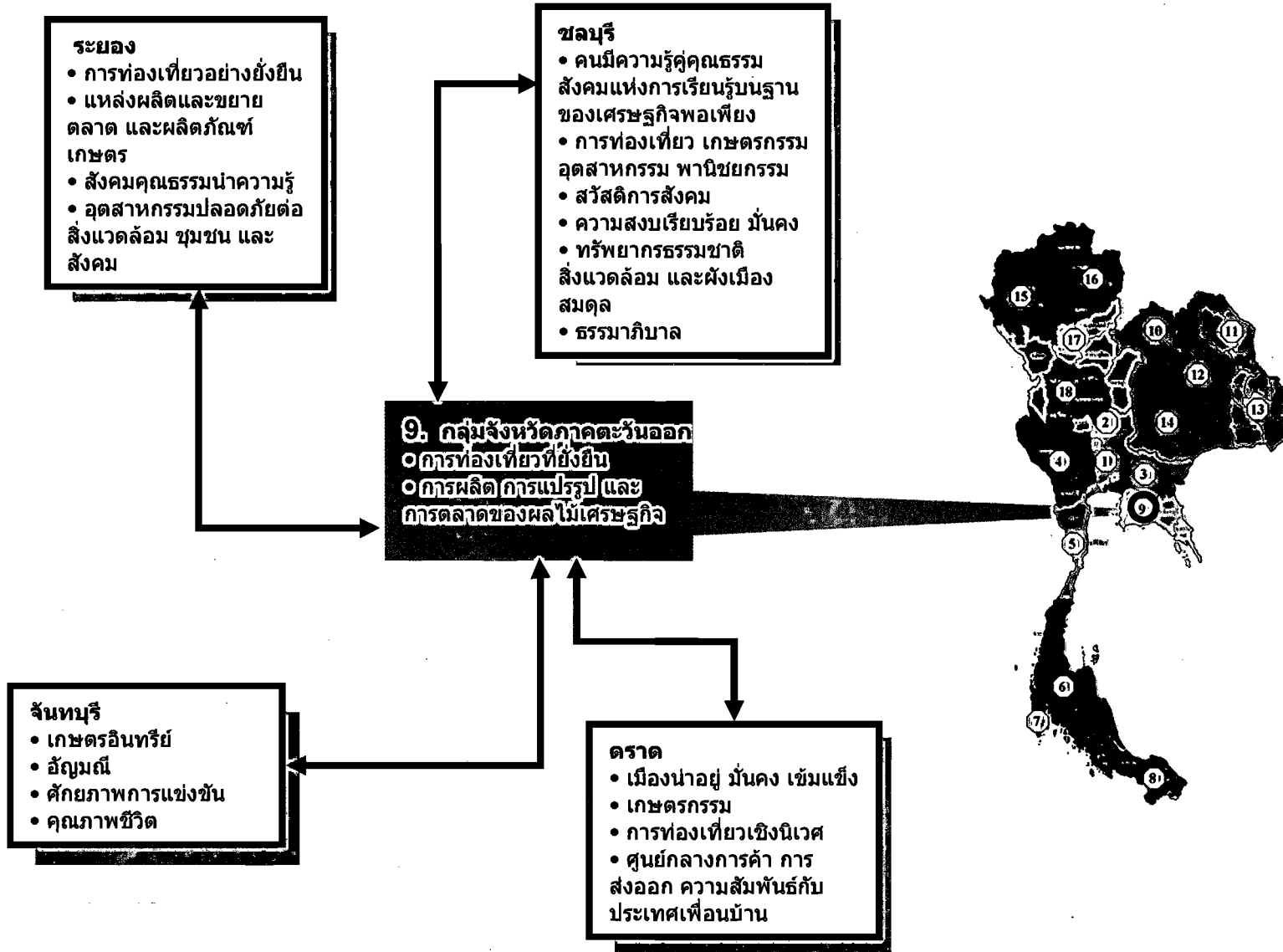
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

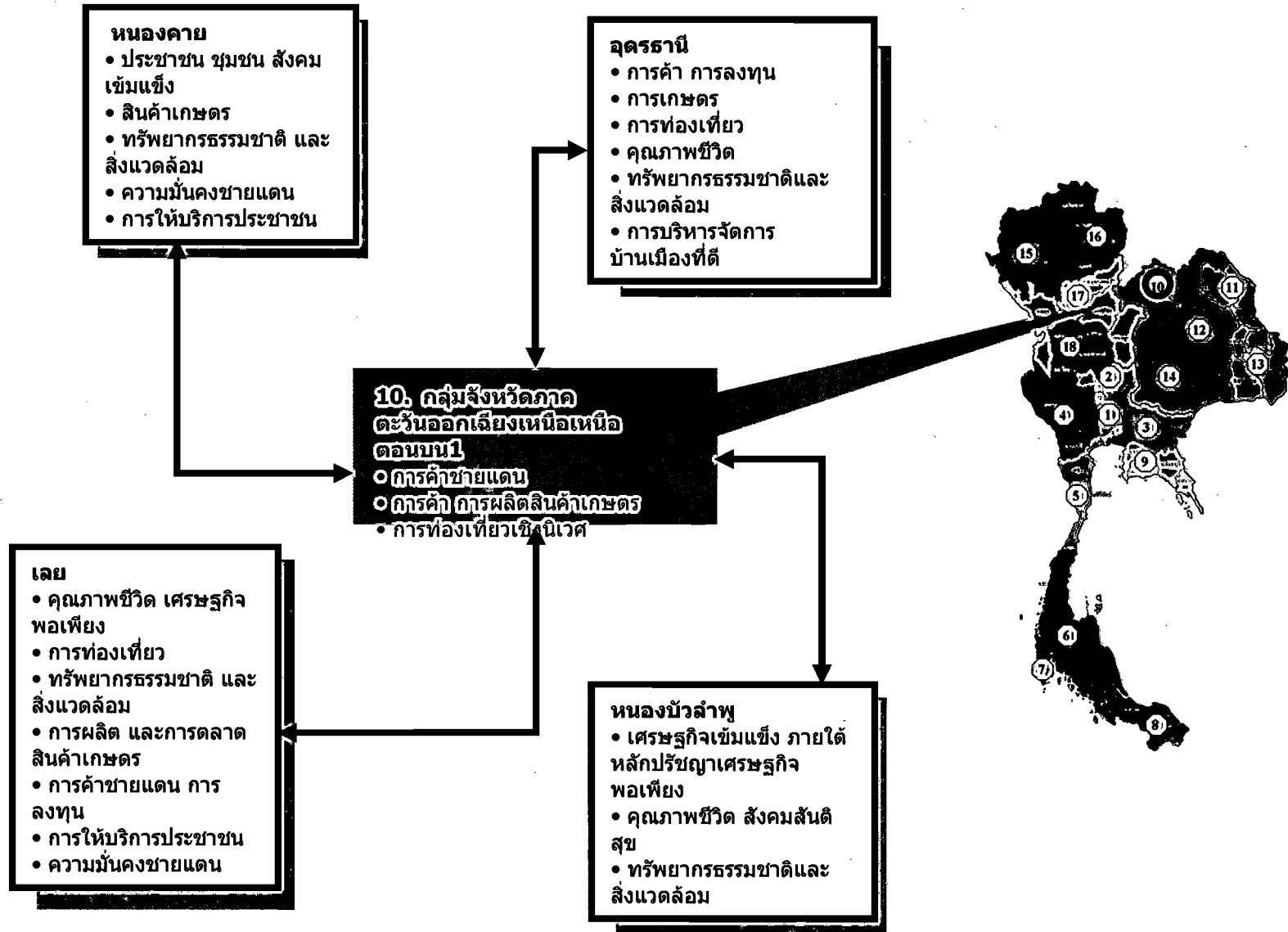
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

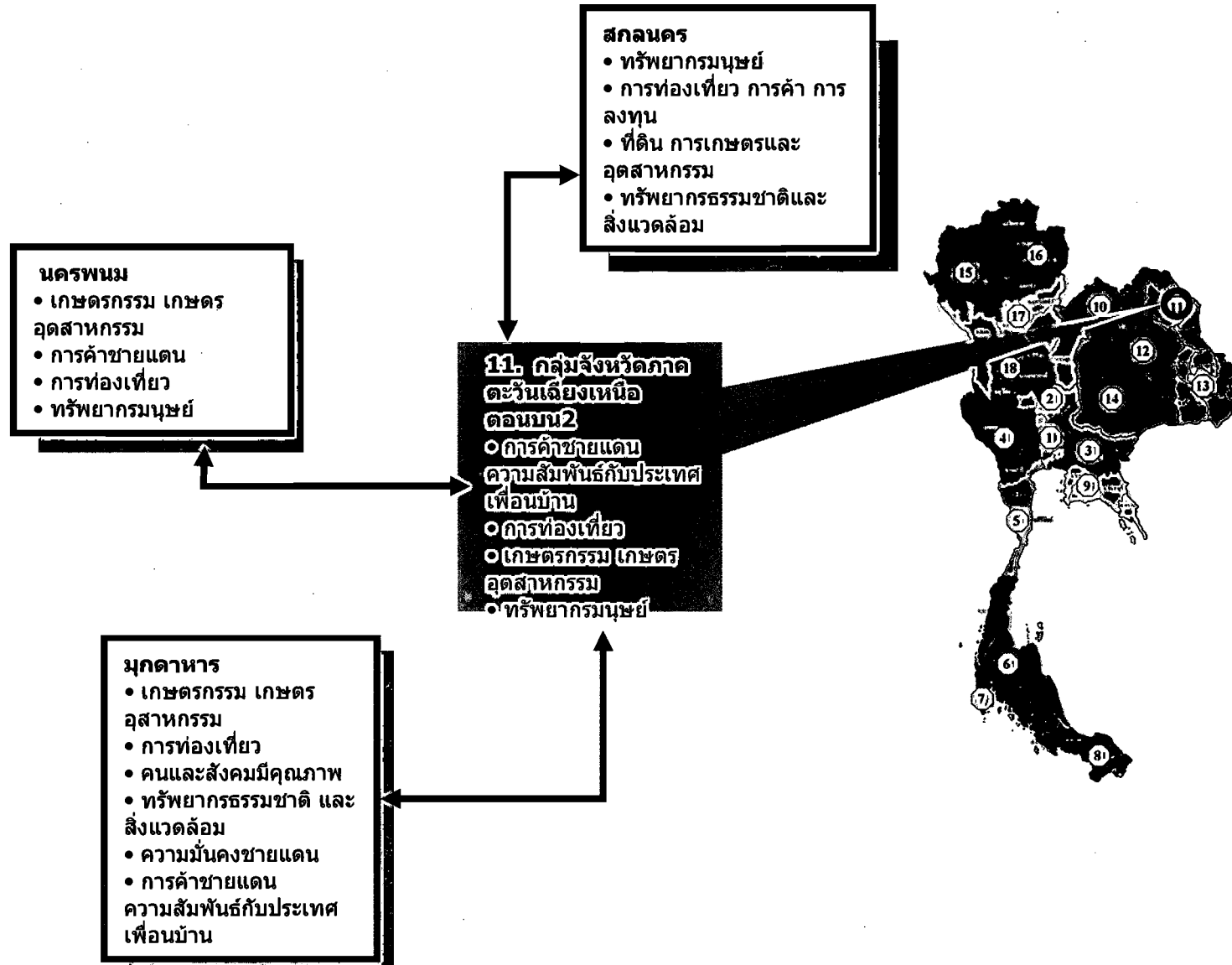
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

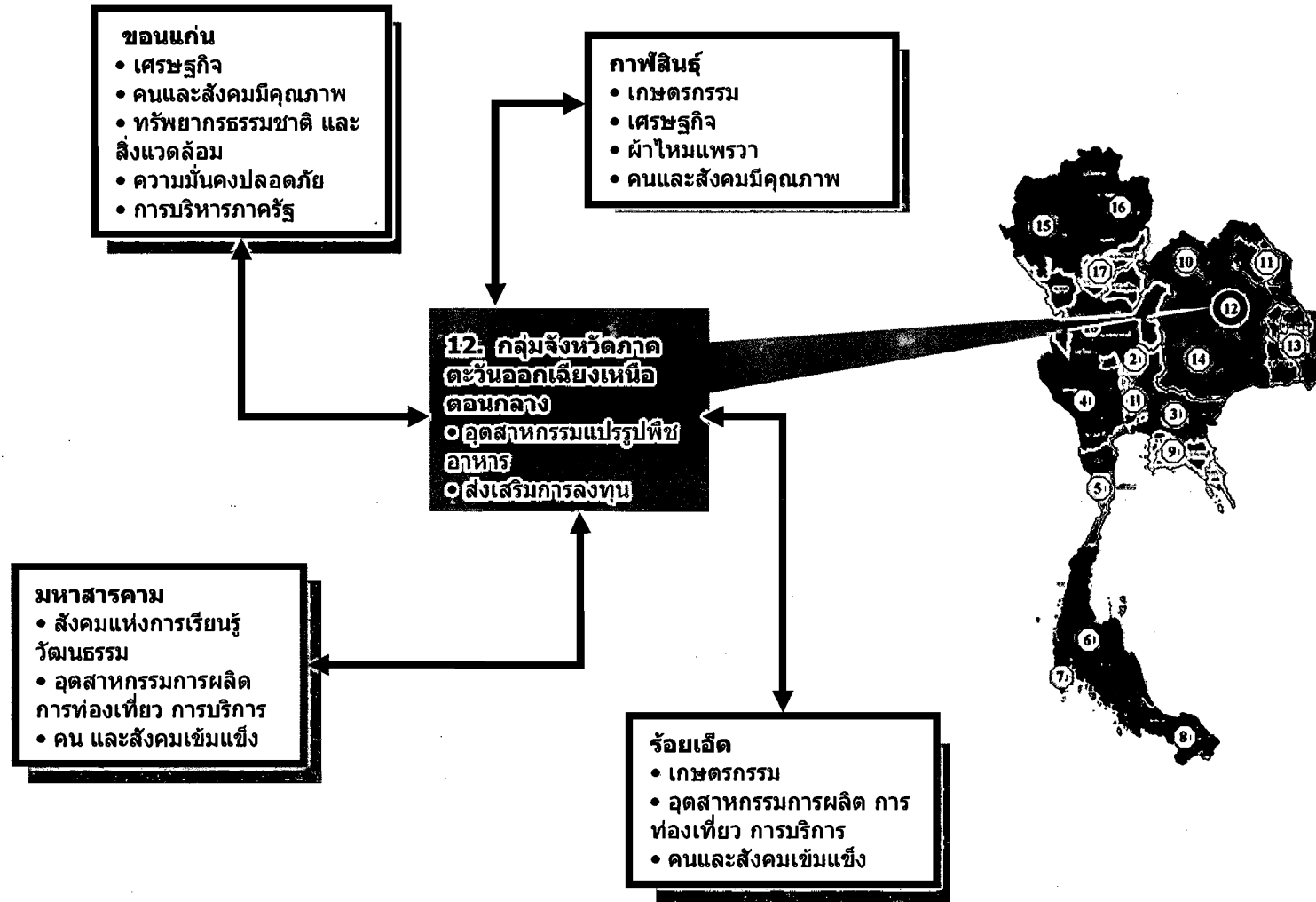
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1

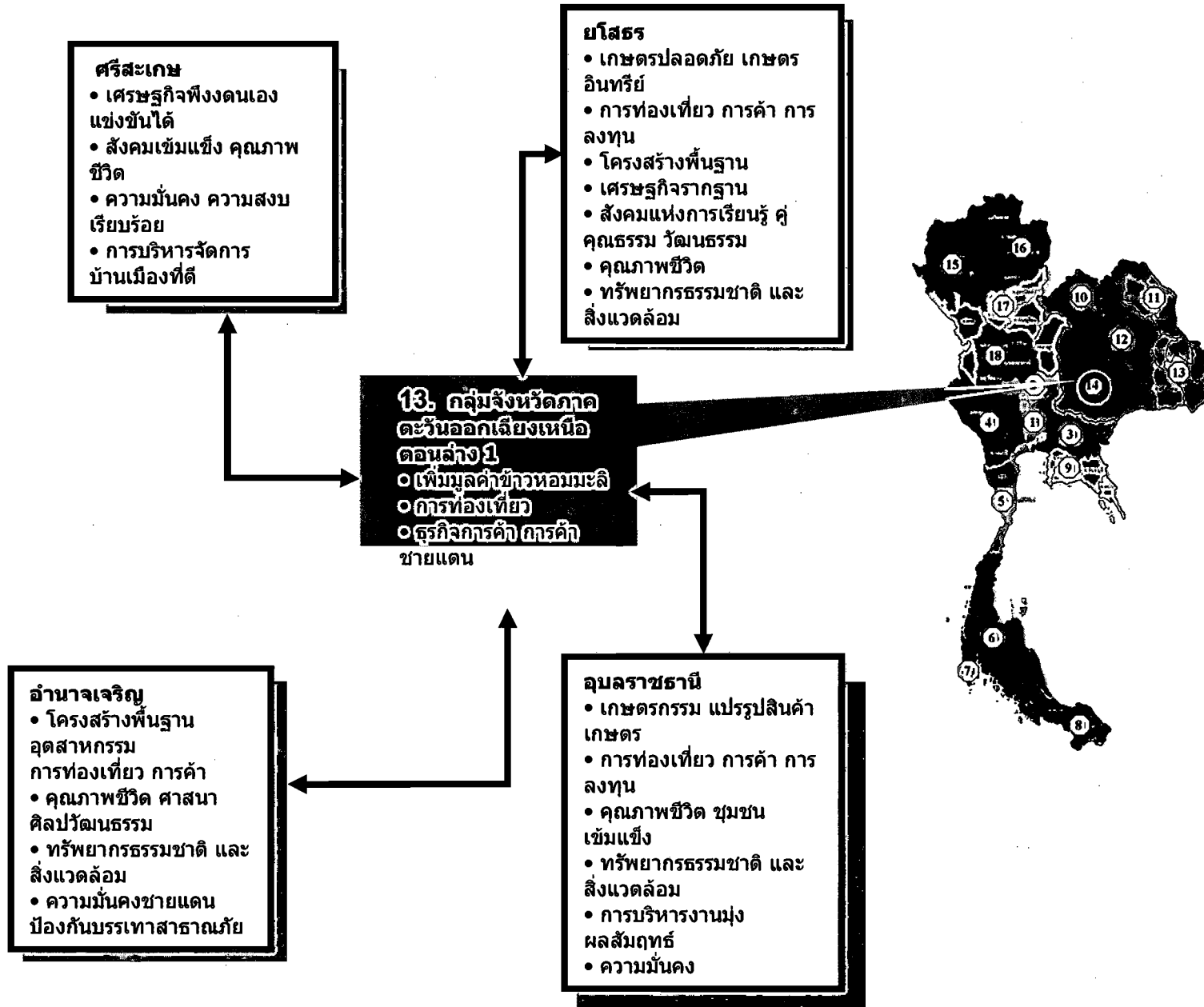
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2

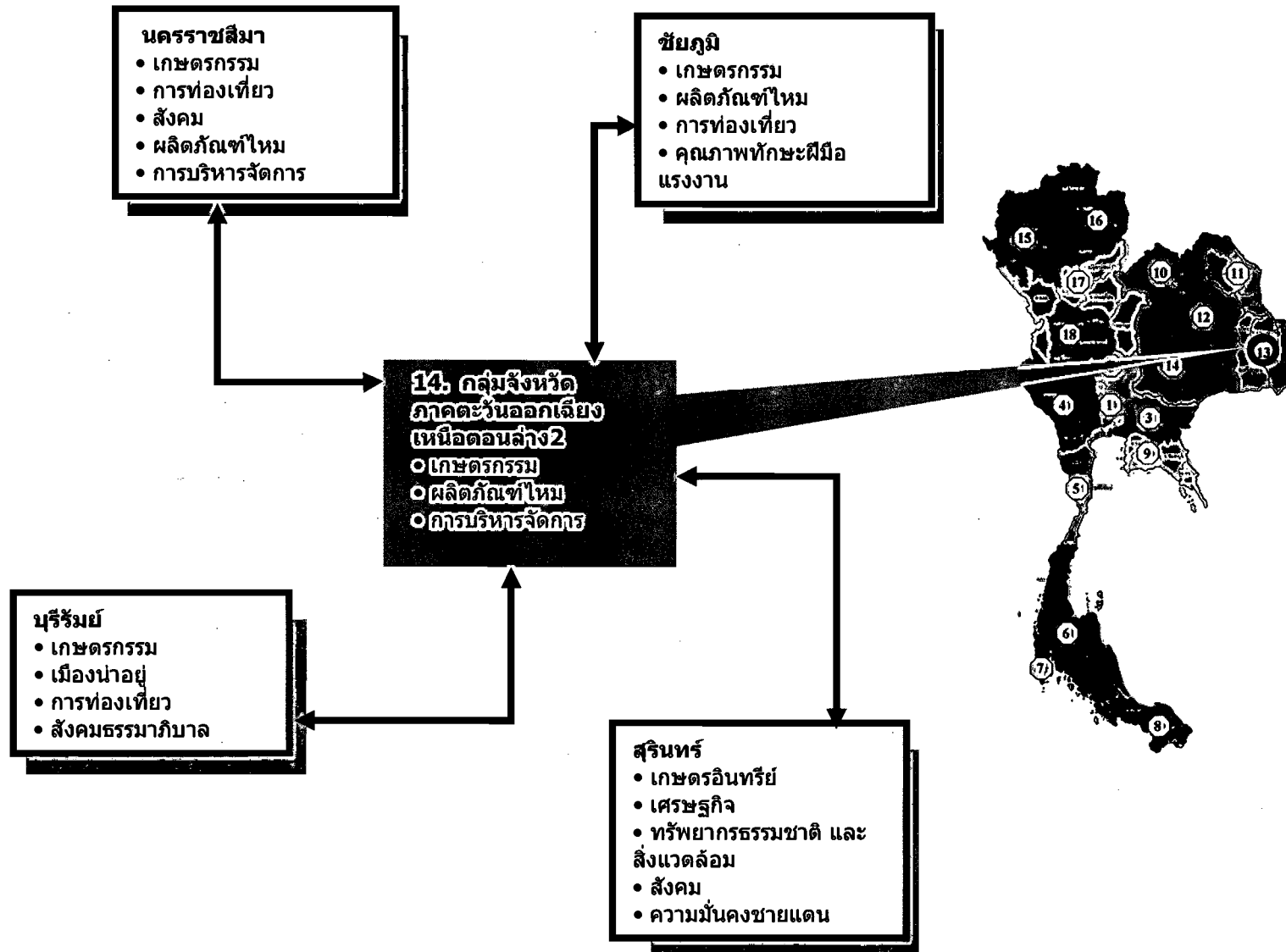
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

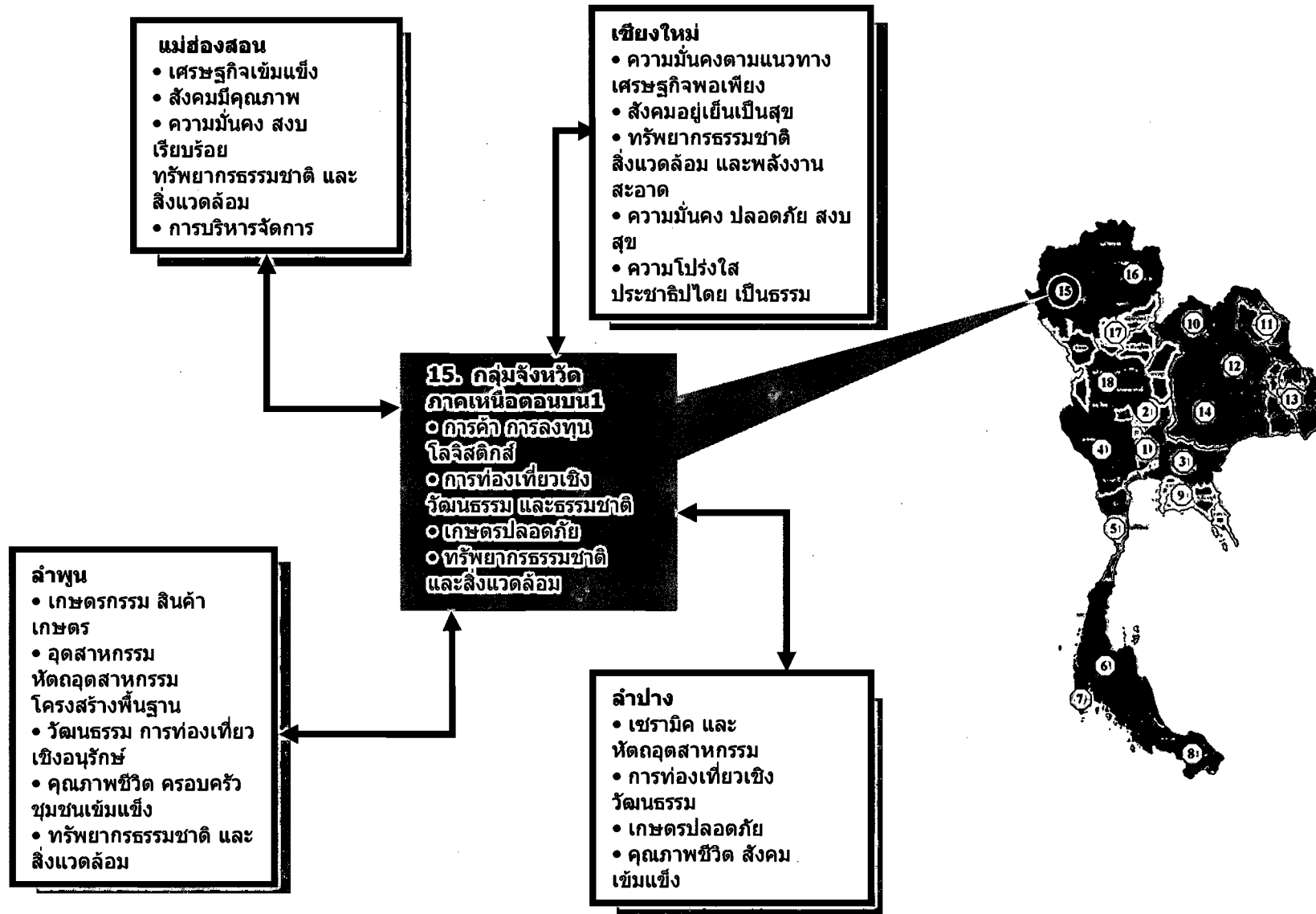
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

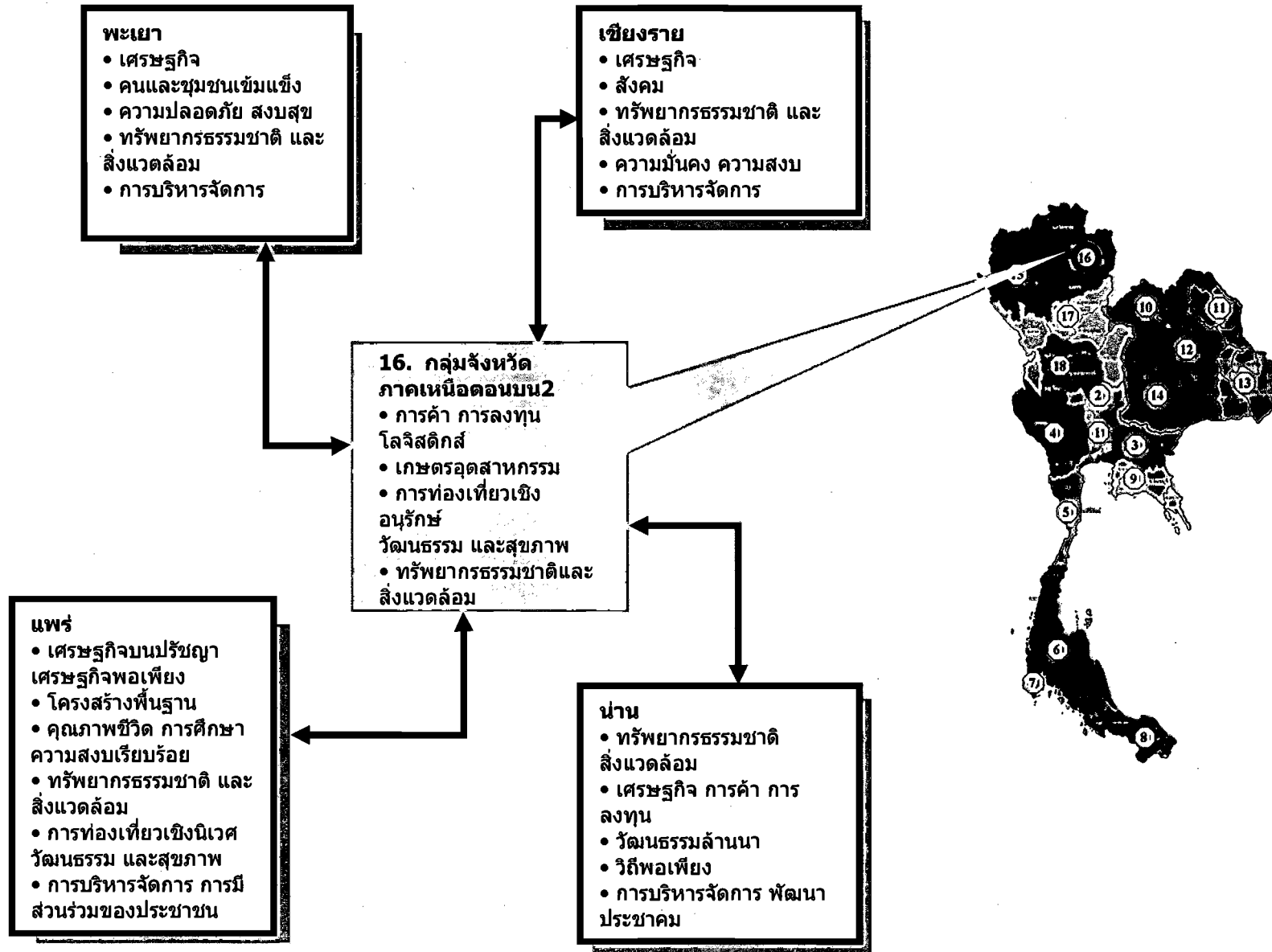
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

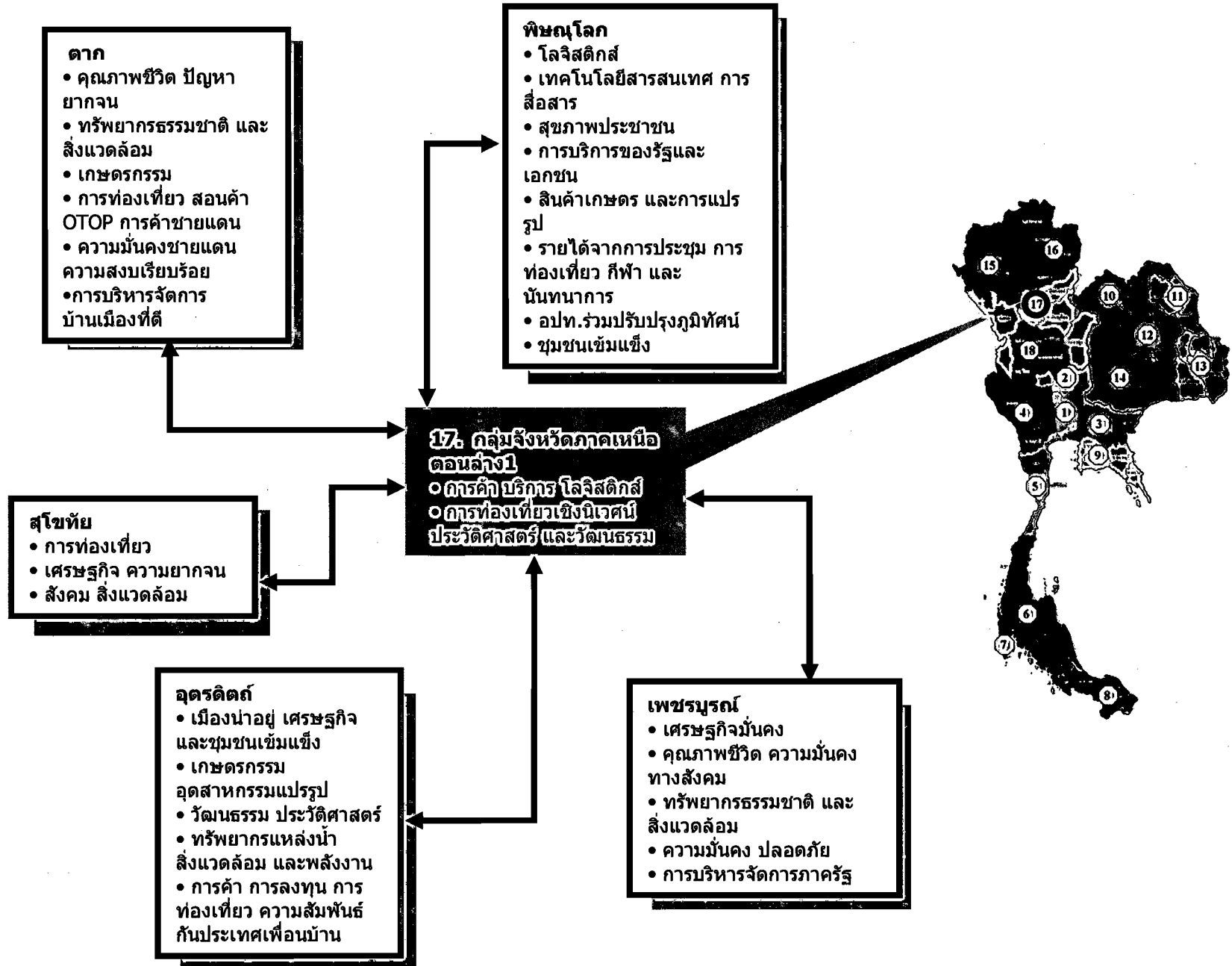
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

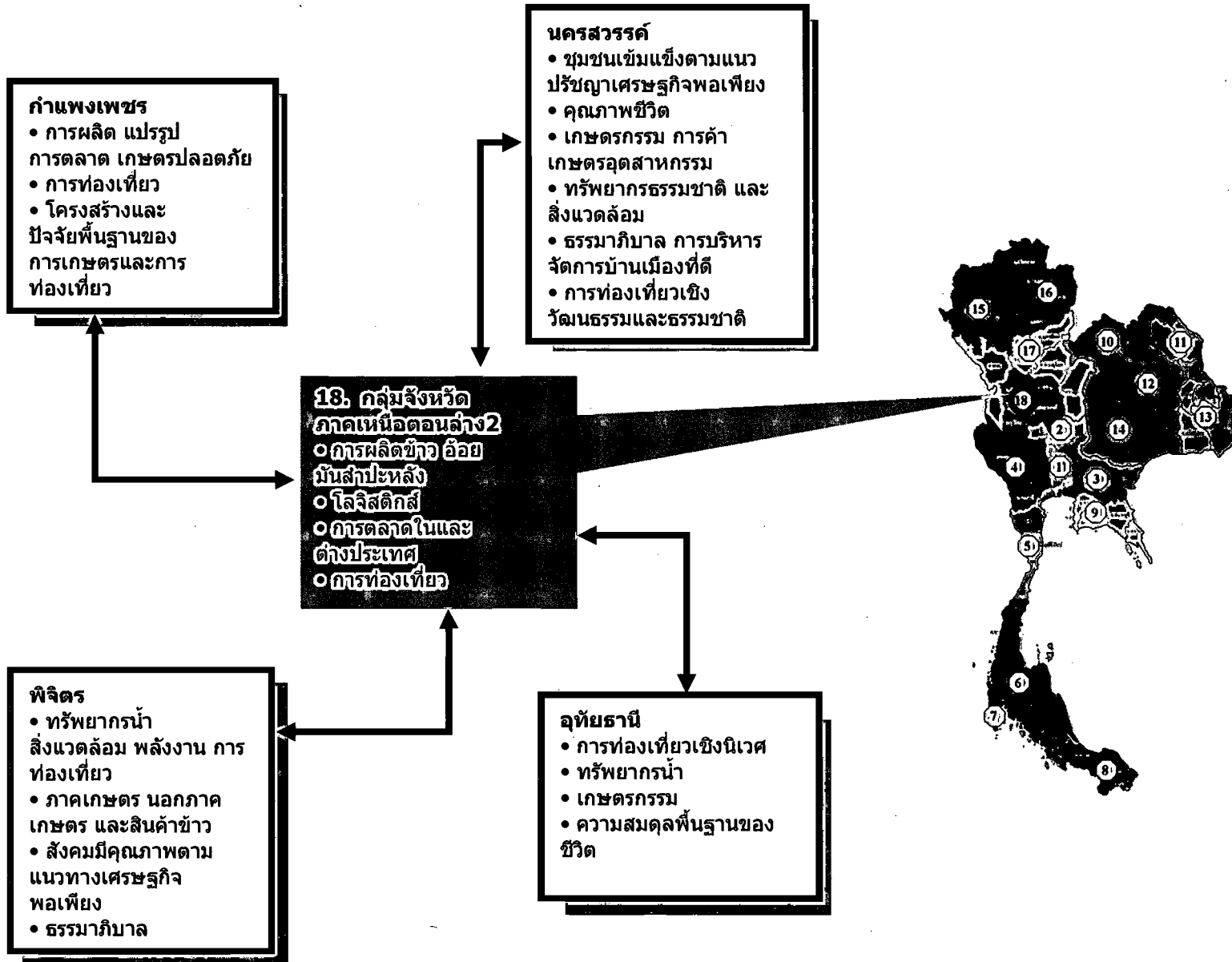
ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1

ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2

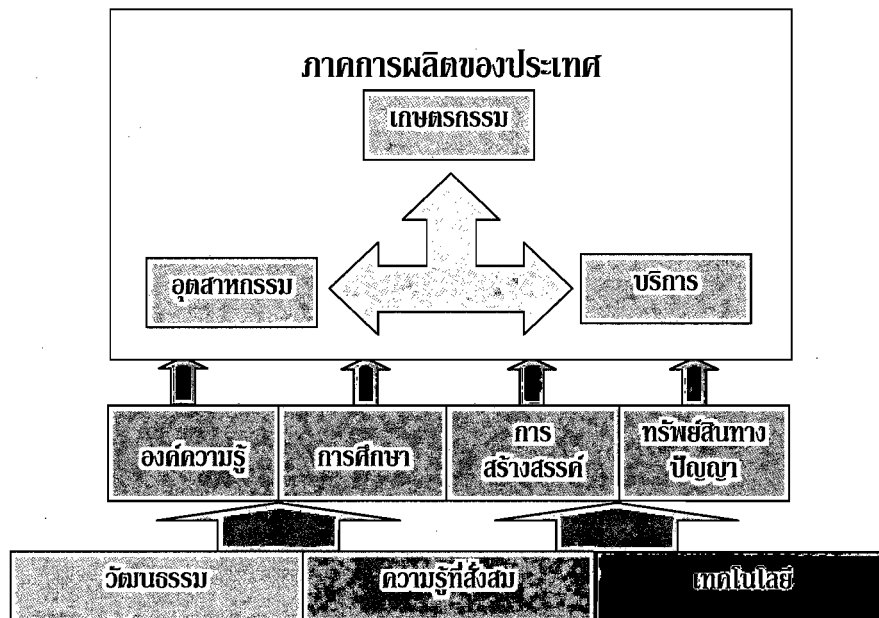

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy)

ความหมายและประเภทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์

UNCTAD ให้ความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในบริบทของการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจไว้ว่า “เป็นแนวความคิดในการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์” คือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์งาน และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคมและเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ หรือจะกล่าวให้สั้น ๆ ก็คือ **การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์** โดย John Howkins

แม้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) มิได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม แต่ถ้าพิจารณาให้ดีจะพบว่ายุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ซึ่งเป็นหนึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในแผนฯ ฉบับที่ 10 ได้กล่าวถึงแนวทางการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทยได้อย่างใกล้เคียงกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ประกอบกับรัฐบาลชุดปัจจุบันได้ระบุค่าแถลงนโยบายของ ครม. ต่อรัฐสภาในวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ในหัวข้อ 4.2.3.1 ว่า “... ขยายฐานบริการในโครงสร้างการผลิตของประเทศ... และเชื่อมโยงธุรกิจภาคบริการ อุตสาหกรรม และเกษตรเข้าด้วยกันให้เป็นกลุ่มสินค้า เช่น ธุรกิจสุขภาพ อาหารและการท่องเที่ยว รวมทั้งสินค้าบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยที่เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

การจัดประเภทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลัก 15 กลุ่มย่อย ดังนี้

1. กลุ่ม Cultural Heritage (มรดกทางวัฒนธรรม) แบ่งเป็น 4 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย

1. งานฝีมือ
2. การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์
3. ธุรกิจอาหารไทย
4. การแพทย์แผนไทย

2. กลุ่ม Arts (ศิลปะ) แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย

1. ศิลปะการแสดง
2. ทัศนศิลป์

3. กลุ่ม Media (สื่อ) แบ่งเป็น 4 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย

1. ภาพยนตร์
2. สิ่งพิมพ์
3. กระจายเสียง
4. เพลง

4. กลุ่ม Function Creative (งานสร้างสรรค์ตามลักษณะงาน) แบ่งเป็น 5 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย

1. ออกแบบ
2. แฟชั่น
3. สถาปัตยกรรม
4. โฆษณา
5. ซอฟต์แวร์

ทำไมต้องใช้เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแนวทางขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย

ที่ผ่านมาประเทศไทยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจโดยการพึ่งพิงการส่งออก การใช้แรงงานราคาถูก และการใช้เงินทุนจำนวนมากในการผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ในขณะที่ประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจของโลก อย่างสหรัฐอเมริกา กลับใช้สินค้าลิขสิทธิ์ หรือ copyright เป็นตัวทำรายได้การส่งออกอันดับหนึ่งจนทุกวันนี้ เช่น ดนตรี ภาพยนตร์ ซอฟต์แวร์ ซึ่งขายได้ดีกว่าเสื้อผ้า สารเคมี รถยนต์ คอมพิวเตอร์ และเครื่องบินด้วยซ้ำไป ประเมินกันว่า "ค่า" ของ "สินค้า" ที่ ไมเคิล จอร์แดน นักบาสเกตบอลระดับโลก ได้จากการขายลิขสิทธิ์ในสินค้านั้น สูงกว่าผลผลิตมวลรวม หรือ GNP ของหลาย ๆ ประเทศที่ยากจน เช่น ประเทศจอร์แดน เป็นต้น

ที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้น คือที่ผ่านมามีการอนุญาตให้จดสิทธิบัตรสำหรับการคิดค้นเครื่องยนต์กลไก หรือวัตถุ สิ่งของที่จับต้องและเสพได้ แต่ในระยะหลังมีการจดสิทธิบัตรในเรื่อง "รูปแบบธุรกิจ" หรือ business model ด้วย ซึ่งหมายความว่าแม้แต่ "วิธีทำมาหากิน" สามารถเป็นสินค้าที่จดสิทธิบัตร เพราะเป็นผลจากการใช้สมองและวิธีคิดของมนุษย์ ทั้งนี้ หากประเทศไทยยังคงมีรูปแบบการผลิตสินค้าแบบเดิม ๆ ก็จะไม่สามารถแข่งขันกับเวทีโลกได้ จึงต้องมีการเพิ่มความคิดลงไปในการผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่ม

มูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ เช่น สินค้าจากไหมไทย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น เมื่อนำมาพัฒนาให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ขยายฐานกลุ่มลูกค้าจากที่ใช้กันในเฉพาะกลุ่มผู้ใหญ ให้เป็นกลุ่มวัยทำงาน และสามารถใช้ได้หลายโอกาส ดังรูปกระบวนการแปรรูปของผลิตภัณฑ์ไหมไทย

ทิศทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย

โดยจากนี้ไป รัฐบาลจะเร่งผลักดันให้นำสิ่งดีงามทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย กับเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่มายกระดับให้ผลิตสินค้าที่มีลักษณะโดดเด่น สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในภูมิภาคอาเซียน และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจจาก 12% เป็น 20% ในปี 2555 โดยจะนำร่องในปี 2553 ด้วยงบประมาณ 1,800 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 20,000 ล้านบาทให้กับอุตสาหกรรม 15 อุตสาหกรรม ภายใต้โครงการไทยเข้มแข็ง

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ได้ประกาศพันธสัญญา 4 ด้าน เพื่อผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Infrastructure)

พันธสัญญาที่ 1 : จัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ภายใน 6 เดือน (Creative Economy Agency)

พันธสัญญาที่ 2 : ปรับระบบการดูแลและการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งระบบภายใน 6 เดือน

พันธสัญญาที่ 3 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น ระบบ 3G, Fiber Optics, Broadband และ WIMAX

ด้านที่ 2 สร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถด้านการคิด และการสร้างสรรค์ในระบบการศึกษาไทย (Creative Education & Human Resource)

พันธสัญญาที่ 4 : เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในหลักสูตรการเรียนการสอนจัดให้มีวิชาเรียนตำราเรียนเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และทรัพย์สินทางปัญญา ภายในปีการศึกษาหน้าเพื่อสร้างรากฐานด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ระบบการศึกษาไทย

พันธสัญญาที่ 5 : สนับสนุนทักษะช่างเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบดีไซน์ ศิลปะแขนงต่าง ๆ และรวมทั้งเพิ่มจำนวนบุคลากร และกำลังคนที่มีขีดความสามารถในด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ด้านที่ 3 กระตุ้นให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Society & Inspiration)

พันธสัญญาที่ 6 : ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ภายในพื้นที่ โดยการต่อยอดภูมิปัญญาไทย

พันธสัญญาที่ 7 : ยกย่องความสำเร็จของคนไทยที่มีผลงานความคิดสร้างสรรค์ที่ทำชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติและสนับสนุนโครงการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสเมืองไทยเมืองนักคิด หรือนิยมวัฒนธรรมหรือศิลปะไทยต่อประชาคมโลก

พันธสัญญาที่ 8 : จัดให้มีพื้นที่กิจกรรมและแสดงผลงานที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ (Creative Zone) เพิ่มขึ้นในสถานที่ต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และส่วนภูมิภาค เช่น พื้นที่ทัศนศิลป์ (Visual Art Zone) พื้นที่ศิลปะการแสดง (Performing Art Zone) เพื่อเปิดกว้างให้นักคิด นักสร้างสรรค์นำเสนอผลงานสร้างสรรค์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ด้านที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Business Development & Investment)

พันธสัญญาที่ 9 : จัดตั้งกองทุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสนับสนุนแหล่งเงินทุนต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงต่อยอดธุรกิจของภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พันธสัญญาที่ 10 : จัดให้มีมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และจัดให้มี พ.ร.บ.ส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยเฉพาะเพื่อส่งเสริมการลงทุนและการต่อยอดทางธุรกิจของภาคเอกชน

พันธสัญญาที่ 11 : ส่งเสริมด้านการตลาด กิจกรรมเชิงพาณิชย์และการส่งเสริมการส่งออกสินค้า หรือบริการสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไทยสู่ตลาดโลก

พันธสัญญาที่ 12 : จัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2553-2555 เพื่อวางรากฐานและขับเคลื่อนโครงการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในวงเงิน 20,000 ล้านบาท

หากมองในภาพรวมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานราชการ ภาคธุรกิจเอกชน ตลอดจนภาคประชาชน โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานระดับเล็ก แต่มีพื้นที่ครอบคลุมทั่วประเทศ ตลอดจนเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศจึงควรให้ความสำคัญกับการผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในด้านที่ 3 พันธสัญญาที่ 6-8 ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพของคนในท้องถิ่นให้มีแนวคิดในการผลิตสินค้านวัตกรรมที่รวมเข้ากับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นไว้ด้วยกัน ตลอดจนหาพื้นที่ในชุมชนท้องถิ่นได้แสดงออกถึงความคิดเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลาย และควรต้องร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนท้องถิ่นข้างเคียงเพื่อเพิ่มศักยภาพของการพัฒนาสินค้าและบริการในท้องถิ่น ซึ่งพิจารณา ร่วมกับศักยภาพตามคลัสเตอร์ที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดไว้¹

ทั้งนี้ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะนำเอาหลักการเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นแกนในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ซึ่งในระยะต่อไป จะปรับปรุงแบบภาคการผลิตด้านการเกษตรให้มีการพัฒนาสินค้าเกษตรใหม่ที่มีความ

หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด สร้างความมั่นคงด้านอาหาร และสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต ภาคอุตสาหกรรมจะเน้นการผลิต **Green Productivity** ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพและเชื่อมโยงกับภาคเกษตรและภาคบริการ ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่คุณค่าโดยใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาไทยมาผสมผสาน เพื่อผลิตสินค้าที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัว มีการออกแบบและนวัตกรรมของตนเอง และภาคบริการจะได้ขยายฐานเพิ่มความหลากหลาย โดยใช้องค์ความรู้/ภูมิปัญญาและทักษะฝีมือ ผสมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดให้มีกลไกรองรับการขับเคลื่อนต่อไป

*****